

I. C. Brătianu și corpul tehnic¹⁾

ANGHEL SALIGNY

Delegat din partea „Societății Politecnice“ și a „Asociațiunii generale a inginerilor din România“ sunt fericit că am ocazia a arăta admirația pe care inginerii români o au pentru marele bărbat de stat care a fost *Ion Brătianu* și recunoștința care i-o datorește corpul tehnic nu numai ca români dar și în special ca ingineri.

S'a vorbit mult despre *Ion Brătianu*, ca patriot, ca om politic, ca om de stat, ca istoric, ca economist.

Eu voi zice câteva cuvinte despre *Ion Brătianu*, creatorul corpului nostru tehnic. *Brătianu* era convins că nu vom putea avea o emancipare economică, decât având un corp tehnic instruit și numeros.

Convingerea lui despre însemnătatea corpului tehnic în țară o vedem mai cu seamă în direcțiunea studiilor dată celor trei fii ai săi și în stăruința pusă pentru reorganizarea școlii noastre de poduri care lăncezea.

El și-a ales specialistul priceput și energic, pe mult regretatul *Gheorghe Duca*, și convingându-se cât de fericită era alegerea lui i a dat tot sprijinul său moral și i-a pus la dispoziție mijloacele necesare spre a clădi Școala de Poduri și Șosele, cu laboratoriile sale, astăzi Școala Politehnică.

Grație râvnei depuse de Directorul *Duca* rezultatele obținute au fost peste toate așteptările și țara se poate mândri cu corpul său tehnic.

Dar nu era destul să faci școala, trebuia totodată să dai inginerilor de lucru ca să se poată forma și căpăta experiența necesară.

1] Discurs rostit la 29 Maiu 1921, cu ocazia serbării centenarului marelui bărbat de stat.

Când eminentul bărbat de stat după războiul independenței a început marea operă de reorganizare a țării, corpul nostru tehnic se ocupa numai cu construcția și întreținerea șoselelor, la celelalte servicii din Ministerul Lucrărilor Publice precum serviciul hidraulic, controlul căilor ferate în exploatare, controlul căilor ferate în construcție, Direcțiile erau încredințate străinilor și nu întotdeauna alegerea lor era nimerită. Monopolul tutunurilor era concesionat, exploatarea căilor ferate era concedată Societății *Strussberg* și *Oppenheim*, construcția căilor ferate Ploești-Predeal și Adjud-Ocna era concesionată lui *Crawley*. În astfel de condițiuni nu era posibil a se desvolta corpul nostru tehnic.

„Prin noi înșine“, „Voește și vei putea“ erau devisele lui *Ion Brătianu*. El avea chiar atunci la începutul epocii de reorganizare mai multă încredere în viitorul corpului nostru tehnic decât poate noi înșine, pentru că cunoștea mai bine ca ori care însușirile neamului și era convins că cu acele însușiri și voința hotărâtă a izbuti se poate face mult.

Călăuzit de aceste principii el a pus capăt epocii concesiunilor și întreprinderilor generale, ne-a pus la muncă și a pus bazele emancipării noastre economice.

Brătianu a înființat regia monopolurilor Statului, el a hotărât ca transformarea rublelor de argint rămase dela războiul independenței să se facă în țară, clădind în acest scop monetăria Statului. El a reziliat contractul de concesiune cu *Crawley*, hotărând ca calea ferată Adjud-Ocna să se lucreze în regie.

Dar cea mai importantă dintre operele lui *Brătianu* în domeniul economic a fost răscumpărarea și naționalizarea căilor ferate *Strussberg* a cărei exploatare era concedată pe 99 de ani.

În afară de dezvoltarea noastră economică care era stânjenită *Brătianu* a avut ocazia să se convingă cât de periculos era pentru siguranța țării ca străinii să aibă căile ferate în mâinile lor. În realitate în timpul războiului independenței ne-am aflat la un moment în conflict cu Rușii. Direcția generală a căilor ferate de atunci ne era mai favorabilă nouă de cât Rușilor. Atunci Rușii au intervenit la Berlin și în 24 ore toată Direcția generală era schimbată cu persoane venite dela Berlin cu instrucțiuni speciale. De aceea *Brătianu* a pus toată stăruința și a învins multe dificultăți care i se puneau în cale, pentru a avea cu o oră mai înainte, căile ferate în mâinile noastre.

Odată stăpâni pe cea mai mare parte a lor *Brătianu* a în-

treprins construcția a peste 1000 kilometri de căi ferate a docurilor și cheurilor din Galați și Brăila și a hotărât ca podul de peste Dunăre care în acel timp era clasat al 3-lea din lumea întreagă să se facă după planurile inginerilor români creind în acel scop un serviciu special. Puși la muncă prin hotărârile marelui *Ion Brătianu*, inginerii români au putut dovedi că sunt la înălțimea celor din țările cele mai civilizate din Occident.

Urmând îndrumările date de *Brătianu* inginerii noștri au construit afară de numeroase șosele cu lucrări de artă importante, un număr de peste 2500 kil. de căi ferate, porturile Constanța, Galați, Brăila și mai multe alte porturi Dunărene; conducta de petrol Cămpina-Constanța precum și alte lucrări de edilitate care până acum câțiva ani se considerau de domeniul specialiștilor din străinătate.

Dar și în domeniul exploatărilor tehnice tot *Brătianu* ne-a îndrumat prin răscumpărarea căilor ferate și naționalizarea lor, prin crearea Regiei monopolurilor, prin baterea monedei în țară. Astăzi petrolul nostru este exploatat în cea mai mare parte de ingineri români. Chiar energia electrică este produsă de societăți de electricitate române, conduse de ingineri români. Avem servicii de ale statului și societăți de navigație pe Dunăre și pe mare, conduse exclusiv de români. Serviciul nostru de balizare și semnalizare pe Dunăre a fost foarte apreciat de cunoscători.

Intr'un cuvânt nu este nici o exploatare tehnică în care inginerii noștri să nu se fi manifestat cu deplin succes și să fi probe că li se poate încredința concepția, construcția și exploatarea lucrărilor tehnice din toate ramurile.

Dacă țara îi datorește așa de mult marelui patriot și om de stat, noi inginerii îi mai datorim în special crearea, dezvoltarea și îndrumarea corpului nostru tehnic.

De aceea cu toții suntem recunoscători lui *Brătianu* și noi inginerii în un singur glas strigăm „veșnic să-i fie slăvită memoria“.